OBSAH

Úvod
Mezi dvěma světy, mezi dvěma urbánními situacemi /11

PRVNÍ ČÁST. URBÁNNÍ SITUACE I
MĚSTO, „PROSTŘEDÍ POD NAPĚTÍM" /21
Úvod /23
I. Ideální typ města neboli podmínky urbánní zkušenosti /25
Města spisovatelů a urbanistů /26
Město, divadlo *vita activa* /29
II. Tělesná zkušenost neboli „tvarování" města /34
Mnohočetná těla (Claudel) /34
Antagonismy Paříže a Londýna /34
New York neboli umění intervalu /36
Město, prostředí pod napětím (Nantes Juliena Gracqa) /39
Urbánní paradox: konečný prostor, který umožňuje nekonečné trajektorie /40
Duševní prostor, *cosa mentale* /42
Město jako osvobození /44
Narativní tkáně /47
Prostor, který obsahuje čas /47
Město palimpsest (Tokio Clauda Lévi-Strausse) /49
III. Veřejná zkušenost neboli „inscenované" město /51
Vystavit se na veřejnosti /52
Kolemjdoucí, žena a cizinec /52
Splín flanéra: mezi samotou a množstvím (Baudelaire a Edgar Poe) /55
Jaká exteriorizace? /58
Pasáže, císařství, Haussmann: pomíjivá féerie /59

Město schopné solidarity (Jules Romains) /64
Člověk na vážkách v Chicagu: exteriorita, jíž chybí interiorita (Theodor Dreiser a Saul Bellow) /67
Cirkulace jako hodnota /70
IV. Politická zkušenost neboli *res publica* /72
Polis, divadlo slova a slavného činu /73
Vzestup evropského města a komunální emancipace /76
Renesanční občanská republika: požadavek rovnosti a kultura střetu /80
Dvojí polarizace: stát a síť /83
Uvést do vztahu vnitřek a vnějšek, neboli město-útočiště /86
V. Urbanismus, cirkulace a převaha toků /92
Dynamika privatizace a separace /92
Genealogie urbanismu (Françoise Choayová) /93
Alberti, Haussmann, Cerdà /94
Urbanismus a utopie: od Thomase Moorea k CIAM /96
Architekt a svobodné stroje neboli umělecká iluze /100
Cirkulace a zóny /103
Trhliny v tkáni města a převracení vztahu soukromé–veřejné /106
Od pasáže k ulici „ve smyčce" /110
Místa a toky: převrácení vztahu /113

DRUHÁ ČÁST. URBÁNNÍ SITUACE II
PO MĚSTĚ NEBOLI PROMĚNY URBÁNNOSTI /117
Úvod /119
I. Rekonfigurace teritorií /121
Dvojznačnost urbánnosti /121
Třetí globalizace /125
Rozvoj s mnoha tvářemi /127
Úhory průmyslové společnosti /135
Dvojí neomezenost /137
II. Zobecněná urbánnost bez hranic. Variace na chaos /139
Paradox zobecněné urbánnosti /139
Neomezený prostor, který umožňuje omezené a rozdělené praxe /139
Generické město a obrana chaosu (Rem Koolhaas) /141
Věk obřích měst /146

Nárůst počtu megaměst /146
Evropa na okraji /148
Chaotická a beztvará města /150
Zobecněná lhostejnost (Karáčí a Kalkata) /150
Sebezničení a výměty (Los Angeles a slum) /154
Urbicida: vnější a vnitřní tlaky /156
III. Světové souostroví megalopolí a tříštění metropolí /159
Globalita a její města /159
Ekonomika souostroví /160
Globální město /163
Urban sprawl a avataři metropole /167
Metropolitní vývoj ve Spojených státech a jinde /169
IV. Urbánní konvergence a divergence. Změna měřítka a změna rychlosti /175
Teritoriální nerovnost /175
Požadavek na bezpečnost, požadavek státního zásahu? /175
Od exkluze k třírychlostnímu městu /176
Buenos Aires a Káhira, konvergence měst? /185
Káhira, metropole bez střední třídy? /186
Buenos Aires, opuštěné střední třídy /189

TŘETÍ ČÁST. URBÁNNÍ SITUACE III
DEMOKRATICKÝ IMPERATIV /193
Úvod /195
I. Návrat míst /197
Od globálního k lokálnímu /197
Místa, ne-místa a virtuální obec /201
II. Za urbánní kulturu hranic /206
Hledání urbánní zkušenosti /207
„Být na místě" neboli schopnost rezistence těla /208
Kulturní dědictví a nová urbánní kultura /212
Architektonická vybočení a projektový urbanismus /217
Urbánní rytmika aneb jak naložit s hmotou (Christian de Portzamparc a Henri Gaudin) /221
Urbanista, architekt a veřejný život /225
Politické požadavky /229
Znovunastolit město, znovuvytvořit hranice /229
Spojené státy: vytváření nových obcí a *metropolitics* /233

Požadavky konurbace /236
Znovuzaložení megapole /237
Stálost evropských měst /239
III. Znovuvytvořit politické komunity
Od třídního boje k boji míst /243
Poučení ze srovnání Francie a Ameriky /244
Požadavek na přístupnost a mobilitu /249
Urbánní utopie jako kolektivní projekt (Alberto Magnaghi) /253
„Periferní" pohyby. *Renovatio urbis* Bernarda Secchiho /258

Závěr
Ve středu města a mezi dvěma světy /262

Poděkování /268
Výběrová bibliografie /270
Doslov k českému vydání (*Jakub Wolf*) /277
Rejstřík jmenný /285
Rejstřík citovaných měst a čtvrtí /292